

Sygn. akt XV C 930/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Misiurna

Protokolant: sekr. sąd. Izabela Węsióra

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2016r. w Gdańsku

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powoda T. M. kwotę 86.003,87 zł (osiemdziesiąt sześć tysięcy trzy złote i 87/100) wraz z odsetkami ustawowymi:

- od kwoty 10.000 zł od dnia 1 marca 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. , z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 76.003,87 zł od dnia 24.10.2015r. do dnia 31.12.2015r., z dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1.01.2016r. do dnia do dnia zapłaty;

II. umarza postępowanie w zakresie cofniętego powództwa co do kwoty 9.556 zł;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 8993,80 zł (osiem tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt trzy złote i 80/100) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 244,51 zł (dwieście czterdzieści cztery złote i 51/100) tytułem zwrotu części kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 października 2014r. (data prezentaty Sądu Rejonowego w Kwidzynie) powód T. M. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w S. kwoty 10000zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2013r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wywiódł, że był właścicielem kombajnu marki N. (...) nr serii (...). W dniu 17 grudnia 2012r. powód T. M. sprzedał przedmiotowy kombajn R. D.. W ramach umowy sprzedaży powód zobowiązał się dostarczyć maszynę do miejsca zamieszkania R. D. w miejscowości K.. Do tego celu powód wynajął transport samochodem ciężarowym w firmie (...) w P.. Podczas transportu maszyny doszło do jej uszkodzenia. Prywatna ekspertyza sporządzona na zlecenie powoda wykazała, że wartość szkody powoda opiewała na kwotę 93318zł. Ponadto powód podał, że M. Z. (1) w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa zawarł z pozwanym ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia cywilnego przewoźnika drogowego w ruchu krajowym. Zgodnie z zaleceniami pozwanego, M. Z. dokupił jeszcze dodatkowo pakiet ubezpieczenia o nazwie „klauzula 12 włączenie (...) za przewozy pojazdami

nienormatywnymi". Po wystąpieniu szkody i zawiadomieniu pozwanego (...) S.A., pozwany odmówił wypłaty świadczenia. Powód w pozwie ograniczył zakres powództwa do kwoty 10000zł, zastrzegając sobie jednocześnie możliwość rozszerzenia przedmiotowych granic powództwa do pełnej wysokości szkody.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Pozwany ubezpieczyciel zakwestionował istnienie legitymacji procesowej czynnej po stronie powoda, wskazując, iż podstawą jego roszczeń jest umowa OC przewoźnika w ruchu drogowym zawarta pomiędzy M. Z. (ubezpieczającym, jak i ubezpieczonym), a pozwanym. Powód w umowie nie został wskazany, a nadto brak jest w przedmiotowej sprawie dowodów świadczących o przeniesieniu praw i obowiązków wynikających z tej umowy na powoda. Oprócz tego pozwany zakwestionował powstanie szkody w majątku powoda w wysokości 10000zł i podniósł zarzut niewłaściwości Sądu Rejonowego w Kwidzynie. W dalszej kolejności pozwany zakwestionował również swoją odpowiedzialność, co do zasady, wskazując, że zawarta pomiędzy stronami umowa nie dotyczy pojazdów używanych, co zostało wyraźnie wskazane w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia. Dlatego też ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkody w kombajnie. Pozwany przyznał, że wprawdzie strony rozszerzyły ochronę ubezpieczeniową, jednakże dotyczyła ona odpowiedzialności za przewóz towarów pojazdami nienormatywnymi, z zastrzeżeniem, że taki przewóz jest wykonywany zgodnie z przepisami dotyczącymi przewozu pojazdami nienormatywnymi na drogach publicznych. Niemniej jednak, w ocenie pozwanego, nie zostały również spełnione warunki przewozu pojazdami nienormatywnymi, gdyż z jego ustaleń wynika, iż Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad nie wydała zgody na przewóz przedmiotowego kombajnu. Ponadto pozwany podniósł, że w niniejszej sprawie nie wystawiono listu przewozowego, a to dodatkowo przesądza o wyłączeniu jego odpowiedzialności (zgodnie z §4 ust.1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia). (...) S.A. zarzuciło powodowi również brak udowodnienia okoliczności zdarzenia oraz wysokości szkody, jednocześnie kwestionując treść oferty nr (...) wskazując, iż nie stanowi ona dowodu na okoliczność wysokości szkody, gdyż stanowi ofertę zakupu określonych części. Nadto dokument nie został podpisany. Pozwany nabrał również wątpliwości dotyczących sposobu powstania uszkodzeń, wskazując, że mało prawdopodobnym jest by powstały przez gałęzie drzew, jak to wskazywał powód.

Wobec rozszerzenia powództwa do kwoty 95559,87zł w piśmie procesowym z dnia 23.10.2015r. złożonym na rozprawie w dniu 23 października 2015r. w obecności pełnomocnika pozwanego (k. 193), Sąd Rejonowy w Kwidzynie przekazał sprawę zgodnie z właściwością tut. Sądowi (k. 1940

W piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2016r. (data stempla pocztowego: 14 stycznia 2016r.) powód wskazał, że pozwany swoim działaniem wprowadził w błąd ubezpieczonego, w związku, z czym na podstawie art. 811§1 k.c. w zw. z art. 812§8 k.c. powinien zwrócić uwagę ubezpieczonemu na rozbieżność pomiędzy umową a złożoną ofertą oraz pomiędzy Ogólnymi Warunkami Umowy pod rygorem braku możliwości powoływania się na te okoliczności w przypadku wystąpienia szkody. Strona pozwana swoich obowiązków jednak zaniechała i dlatego, zdaniem powoda, postanowienia Ogólnych Warunków Umownych powinny zostać uznane za nieważne w zakresie, w jakim wyłączają odpowiedzialność pozwanej (k. 217-220).

Pismami z dnia 8 marca 2016r. (k. 238-239) i z dnia 1 lipca 2016r. (k. 279-280) pozwane (...) S.A. podtrzymało swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, wskazując dodatkowo w piśmie z dnia 1 lipca 2016r., że powód nie uwzględnił faktu, że umowa ubezpieczenia przewiduje franszyzę redukcyjną zmniejszającą ewentualne odszkodowanie.

Na rozprawie w dniu 14 lipca 2016r. pełnomocnik powoda cofnął powództwo, co do kwoty 9556zł (tytułem franszyzy redukcyjnej 10 % szkody) z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia, w pozostałym zakresie podtrzymał powództwo w całości (k. 287, czas: 00:24:23).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód T. M. był właścicielem kombajnu marki N. (...) nr serii (...). R. D. znalazł na jednym z portali internetowych ogłoszenie powoda dotyczące sprzedaży przedmiotowego kombajnu i zainteresowany jego nabyciem, po uprzednim dokonaniu oględzin maszyny, wpłacił powodowi 10000zł tytułem zaliczki. Powód T. M. i R. D. umówili się, iż w

dniu dostarczenia przedmiotu umowy, kupujący R. D. zapłaci powodowi resztę ceny. Ponadto w ramach ustaleń dokonanych pomiędzy powodem a R. D., powód T. M. zobowiązał się dostarczyć maszynę do miejsca zamieszkania R. D. w miejscowości K. gm. S. . W tym celu wykonania transportu kombajnu powód T. M. wynajął firmę zajmującą się przewozem drogowym - (...)z P..

Dowód: zeznania informacyjne powoda T. M. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 5 grudnia 2014r., k. 38; zeznania powoda T. M. w charakterze strony postępowania na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 lutego 2015r., k. 114v-115; zeznania świadka R. D. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 stycznia 2015r., k. 99-100v;

Przewoźnik M. Z. poszedł do J. D. z (...) Brokerskiego (...) w K., by za jego pośrednictwem zawrzeć umowę ubezpieczenia OC przewoźnika drogowego w ruchu krajowym, która miała objąć ochroną między innymi przewóz maszyn rolniczych i budowlanych nowych i używanych oraz ponadgabarytowych. (...) J. D. skierował do pozwanego Towarzystwa zapytanie brokerskie celem zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu krajowym dla swojego klienta, wskazując konkretne informacje, które należało wziąć pod uwagę przygotowując ofertę ubezpieczeniową. Za stronę pozwaną korespondencję mailową i uzgodnienia telefoniczne prowadził jego pracownik świadek W. S.. W pierwszym pisemnym zapytaniu brokerskim (k. 241v) broker wskazał jako rodzaj przewożonego mienia maszyny rolnicze i budowlane, maszyny i urządzenia przemysłowe, elementy stalowe, wyroby przemysłu chemicznego i materiały budowlane. W korespondencji e-mailowej broker, w odpowiedzi na pytania pracownika pozwanego, wprost i jednoznacznie wskazał, że jego klient zajmuje się przewozem maszyn zarówno nowych, jak i używanych, a ponadto przewozi mienie ponadgabarytowe. Po zaakceptowaniu przez M. Z. przygotowanej przez pozwanego (...) S.A. oferty ubezpieczenia (o numerze (...))- która w postanowieniach dodatkowych wskazywała rodzaj przewożonego mienia, takiego jak w zapytaniu brokerskim, dodając przewozy ponadgabarytowe, a ponadto precyzowała wyłączenia, których ubezpieczenie OC przewoźnika nie obejmowało nie wymieniając wprost przewozu towarów używanych - w dniu 6 grudnia 2012r. strony podpisały umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym. Na jej potwierdzenie wystawiono M.Z.polisę ubezpieczeniową numer (...), która w informacjach dodatkowych wskazywała, że umowę przygotowano na podstawie oferty o numerze (...), a także zawierała klauzulę dodatkową wykupioną przez przewoźnika, która dotyczyła przewozów nienormatywnych. Ponadto polisa ubezpieczeniowa wskazywała jako rodzaj przewożonego przez przewoźnika mienia: maszyny rolnicze i budowlane, maszyny i urządzenia przemysłowe, elementy stalowe, wyroby przemysłu chemicznego (inne niż (...)) oraz materiały budowlane. Polisa obejmowała również informacje, że ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej przewoźnika za przewóz: osób, żywych zwierząt, materiałów niebezpiecznych (...) grup 1 i 7, wartości pieniężnych, dokumentów, dzieł sztuki, zbiorów numizmatycznych i filatelistycznych, samochodów nowych i używanych, motocykli nowych i używanych oraz używanych części do samochodów i motocykli, wyrobów tytoniowych i wyrobów alkoholowych.

Dowód: zeznania świadka M. Z. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 stycznia 2015r., k. 113-114; zeznania świadka J. D. na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016r., k. 251-254 (czas od 00:04:07 do 00:42:03); korespondencja e-mailowa, k. 16-18 i k. 240-244; oferta ubezpieczenia, k. 245-246; polisa ubezpieczeniowa, k. 5-6

Zlecenie przewozu przedmiotowego kombajnu do miejscowości K. M. Z. przyjął telefonicznie. Przewóz drogowy przesyłki towarowej pojazdem nienormatywnym wymaga stosownego zezwolenia, dlatego też przed transportem maszyny, by nie wykraczać poza normy gabarytowe przewidziane prawem, zdecydowano się zmniejszyć kubaturę kombajnu poprzez zdjęcie kół i rozebranie takich jego elementów jak heder i osłony. Po zdemontowaniu wymienionych elementów i załadowaniu maszyny, M.Z.wraz z powodem wyruszyli w trasę, przy czym doszło między nimi do zawarcia pisemnego zlecenia na przewóz z dnia 14 grudnia 2012r., które zostało zgłoszone do ubezpieczyciela i znajduje się wśród innych dokumentów zarchiwizowanych na płycie CD postępowania likwidacyjnego szkody (koperta k. 64)

W dniu 17 grudnia 2012r.po 10 godzinach podróży kombajn został dostarczony R. D. do jego miejsca zamieszkania. Tego samego dnia strony podpisały sporządzoną na piśmie umowę kupna – sprzedaży maszyny(k. 89-92) . W

dniu dostawy w przedmiotowym kombajnie, na skutek utraty podczas transportu stateczności zestawu i kontaktu ładunku z gałęziami przydrożnych drzew, doszło do uszkodzenia maszyny. Uszkodzeniu uległy kabina i pokrywa dachu, schody do kabiny, poręcz i właz rewizyjny, rura zsykowa, zsyk słomy (element rozdrabniacza słomy), lustro lewe zewnętrzne, światła błyskowe (koguty) oraz poszycie boczne (prawe) nadwozia. Uszkodzenia kombajnu miały generalnie charakter otarć, zagnieceń i uszkodzeń elementów, które znajdują się na obrysie pojazdu lub stanowią jego zewnętrzne gabaryty. Zgodnie z opinią biegłego opisane i stwierdzone uszkodzenia kombajnu mogły powstać w okolicznościach przedstawionych przez powoda a aktualny (z daty sporządzenie opinii) koszt naprawy pojazdu oszacowano na kwotę 95559,87zł netto.

Dowód: zeznania świadka M. Z. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 stycznia 2015r., k. 113-114; zeznania świadka R. D. na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 stycznia 2015r., k. 99-100; umowa kupna – sprzedaży, k. 89-92; zeznania powoda T. M. w charakterze strony postępowania na rozprawie przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w dniu 13 lutego 2015r., k. 114v-115; oświadczenie z dnia 17 grudnia 2012r., k. 14; protokół szkody w pojeździe, k. 11; opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i wyceny pojazdów M. C., k. 143-163;

R. D. zgłosił pozwanemu (...) S.A. wystąpienie szkody. Pozwany pismem z dnia 3 stycznia 2013r. odmówił wypłaty odszkodowania wskazując, iż przewoźnik M. Z. zawarł z pozwanym Towarzystwem umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym (potwierdzoną polisą numer (...)), natomiast zgodnie z §5.3. Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej P. oraz zawartą przez M. Z. umową, ochrona ubezpieczeniowa nie obejmowała przewozu towarów używanych lub zniszczonych. R. D. nie zgodził się z przyjętym przez pozwanego stanowiskiem i na skutek jego odwołania z dnia 19 stycznia 2013r., pozwany pismem z dnia 16 kwietnia 2013r. poinformował, iż oferta podstawowa ubezpieczenia, na którą zgodził się M.Z.rozszerzona została jedynie o ponadgabaryty, a nie ponadgabaryty i towary używane, a ponadto wskazał, że przedmiotem ubezpieczenia objęta jest odpowiedzialność ubezpieczającego wyłącznie, jeśli otrzymał zlecenie przewozu, a list przewozowy został wystawiony na ubezpieczającego. Uwzględnivszy wyżej wskazane okoliczności, pozwany nie znalazł podstawy do zmiany dotychczasowego stanowiska i wypłaty odszkodowania.

Dowód: pismo pozwanego z dnia 3 stycznia 2013r., k. 7; odwołanie R. D. z dnia 19 stycznia 2013r., k. 188-189; pismo pozwanego z dnia 16 kwietnia 2013r., k. 8-9;

Oświadczeniem z dnia 4 grudnia 2014r. R. D. jako nabywca kombajnu scedował na powoda T. M. wszelkie roszczenia z tytułu uszkodzenia kombajnu marki N. (...) (szkody z dnia 17 grudnia 2012r.), a powód T. M. przyjął przedmiotowe wierzytelności.

Dowód: oświadczenia z dnia 4 grudnia 2014r., k. 89 i k. 94

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wnioski wywodząc przede wszystkim w oparciu o opinię sporządzoną przez biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i wyceny pojazdów M. C., zeznania świadków, dokumenty prywatne i urzędowe, korespondencję e-mailową oraz zeznania powoda przesłuchanego w charakterze strony postępowania.

Dokumenty prywatne Sąd ocenił zgodnie z dyspozycją przepisu art. 245 k.p.c., zgodnie z którym dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte. Ponadto żadna ze stron nie podważała ich autentyczności i prawdziwości.

Walor wiarygodności Sąd przyznał również dokumentom urzędowym, które ocenił na podstawie art. 244 § 1 k.p.c., zgodnie z którym dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo

zaświadczone. Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości, czy autentyczności, przy czym również strony takich zarzutów w toku postępowania nie zgłaszały.

Walor wiarygodności Sąd przyznał zeznaniom złożonym przez świadka R. D. (zeznającego na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015r. przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie, k. 98-100v), M.Z.(zeznającego na rozprawie w dniu 13 lutego 2015r. przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie, k. 113-114) oraz J. D. (zeznającego na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2016r., k. 251-254czas nagrania 00:04:07 do 00:42:03). Złożone przez świadków zeznania Sąd uznał za wiarygodne, nie znajdując żadnych podstaw do ich zakwestionowania, gdyż były spójne, logiczne, a nadto korelowały z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Ponadto świadkowie zeznawali zgodnie, w stosunku do okoliczności stanowiących przedmiot niniejszego sporu. Zeznaniami świadka W. S. Sąd odmówił wiarygodności i nie potraktował ich jako podstawy wyjaśnienia okoliczności stanowiących przedmiot niniejszego sporu, uznając, iż świadek ocenił zdarzenia składające się na ustalenia faktyczne w sposób czysto subiektywny, zmierzając do korzystnego dla strony pozwanej ukształtowania wyniku procesu, mimo że ujawniona treść korespondencji mailowej między nim a świadkiem J. D. w sposób jednoznaczny wskazuje, co strony wzajemnie sobie oświadczały jeśli chodzi o zakres umowy ubezpieczenia (k.240-246)

Za wiarygodne Sąd uznał także zeznania powoda, wskazując, że rozbieżności w zeznaniach powoda z twierdzeniami świadka R. D. sprowadzały się tylko do kwestii właścicielstwa nad przedmiotowym kombajnem, tj. powód uznawał, że pozostawał właścicielem do dnia 17 grudnia 2012r. (kiedy to dostarczył kombajn nabywcy), a zdaniem świadka R. D. własność rzeczy nabył on już z chwilą wręczenia powodowi zaliczki. Powód nie pamiętał dokładnie także okoliczności, w jakich doszło do podpisania umowy (jej daty), lecz na rozprawie w dniu 13 lutego 2015r. zeznający w charakterze strony postępowania potwierdził zeznania świadka R. D.. Pozostałe twierdzenia powoda były spójne i pozostawały w zgodzie z zebrany w przedmiotowej sprawie materiałem dowodowym, dlatego też Sąd dał im wiarę.

Korespondencję e-mailową prowadzoną pomiędzy M. Z.za pośrednictwem brokera J. D. z pozwanym Towarzystwem Sąd ocenił zgodnie z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 309 k.p.c. Wiadomości te były podstawą ustalenia przez Sąd okoliczności stanowiących przedmiot niniejszego sporu. Mianowicie na ich podstawie poczyniono ustalenia, że przewoźnik M. Z. za pośrednictwem brokera zwrócił się z ofertą do pozwanego o dokonanie ubezpieczenia przewozów towarów zarówno nowych, jak i używanych oraz, że po potwierdzeniu przez brokera pracownikowi pozwanego, iż przewoźnik ma na myśli także przewóz towarów używanych (maszyn rolniczych i budowlanych) i zaakceptowaniu oferty przedstawionej przez (...) S.A., która nie zawierała wyłączeń zakresie o jaki wnioskował przewoźnik M.Z., zawarto umowę.

W niniejszej sprawie zaszła konieczność wyjaśnienia okoliczności powstania szkody i jej wysokości w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych. Sąd Rejonowy w Kwidzynie dopuścił postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2014r. (k. 125) dowód z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i wyceny pojazdów na okoliczności ustalenia: a) czy przyczyną uszkodzeń w pojeździe – kombajn marki N. (...) nr serii (...) mogły być okoliczności wskazane przez powoda, b) ustalenia rozmiaru powstałej szkody oraz niezbędnych kosztów naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe kombajn marki N. (...) nr serii (...) na skutek zdarzenia z dnia 17 grudnia 2012r., obejmujących celowe i ekonomicznie uzasadnione koszty nowych części i materiałów służących do ww. naprawy oraz średnie stawki za jedną roboczogodzinę obowiązujące w powiecie (...) w dacie powstania szkody.

Sąd uznał za wiarygodną opinię pisemną, która została sformułowana w sposób rzetelny i obiektywny, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej i wymogami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w oparciu o własne badania przeprowadzone przez biegłego. Sąd nie posiada wiadomości specjalnych i nie jest w stanie merytorycznie kwestionować wniosków biegłego, jednakże opinia podlega ocenie Sądu z punktu widzenia logiczności, fachowości i rzetelności. W ocenie Sądu wnioski zawarte w opinii biegłego są uzasadnione logicznie i przekonujące dla osoby nieposiadającej wiadomości specjalnych. Nadto wnioski w niej zawarte zostały należycie umotywowane i nie budzą zastrzeżeń. Mając powyższe na uwadze Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w całości oparł swe ustalenia na treści opinii biegłego sądowego dokonując na jego podstawie rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie w zakresie okoliczności, w jakich doszło do uszkodzeń pojazdu (opinia potwierdziła wskazane przez powoda przyczyny uszkodzenia kombajnu) oraz rozmiaru szkody i niezbędnych kosztów naprawy uszkodzeń w kombajnie, do jakich

doszło w dniu 17 grudnia 2012r. Ponadto Sąd miał na uwadze, iż opinia biegłego sądowego M. C. nie została skutecznie zakwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Poza sporem w niniejszym postępowaniu pozostał fakt zawarcia przez M.Z. w ramach prowadzonego przedsiębiorstwa umowy ubezpieczenia cywilnego przewoźnika drogowego w ruchu krajowym z pozwanym Towarzystwem. Okoliczności sporne w przedmiotowej sprawie koncentrowały się wokół kwestii czy przedmiotowa umowa OC dotyczyła również przewozu rzeczy używanych (jak wskazywał na tę okoliczność powód), czy też nastąpiło wyłączenie odpowiedzialności pozwanego Towarzystwa z uwagi na zapis w Ogólnych Warunkach Umowy stanowiących integralną część umowy ubezpieczenia oraz z uwagi na brak listu przewozowego (okoliczności, na które powoływał się pozwany).

Powód podniósł zarzut nieważności postanowienia §5 ust 3 OWU w świetle unormowania przepisu art. 811§ k.c. Zgodnie z art. 811§ k.c. jeżeli w odpowiedzi na złożoną ofertę ubezpieczyciel doręcza ubezpieczającemu dokument ubezpieczenia zawierający postanowienia, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty, ubezpieczyciel obowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu na to uwagę na piśmie przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu co najmniej 7-dniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty.

Umowa ubezpieczenia może być zawarta w każdym trybie. Najczęściej jednak zawierana jest w trybie ofertowym, przy czym ofertę składa ubezpieczający, a ubezpieczyciel jest oblatem. Oferta przybiera z reguły formę tzw. wniosku ubezpieczeniowego, w którym ubezpieczający określa przedmiot ubezpieczenia, zakres oczekiwanej ochrony, a także dokonuje deklaracji ryzyka. Oświadczenie woli o przyjęciu oferty przybiera zaś często postać doręczenia dokumentu ubezpieczenia. Tym samym, mimo że zgodnie z art. 809 k.c. dokument ubezpieczenia stanowi tylko potwierdzenie zawarcia umowy, to w wielu wypadkach jego doręczenie ubezpieczającemu jednocześnie wyraża wolę ubezpieczyciela przyjęcia oferty ubezpieczającego. Komentowany przepis reguluje następstwa przyjęcia przez ubezpieczyciela oferty ubezpieczającego z zastrzeżeniem zmiany lub uzupełnienia jej treści, co zgodnie z dyspozycją art. 68 k.c. poczytuje się za nową ofertę (z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 68¹ k.c.). Za kontrofertę ze strony ubezpieczyciela uznać można jednak tylko takie zmiany, które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty lub od ogólnych warunków ubezpieczenia. Na zmiany takie ubezpieczyciel obowiązany jest zwrócić ubezpieczającemu uwagę na piśmie (forma zastrzeżona ad eventum) przy doręczeniu tego dokumentu, wyznaczając mu, co najmniej siedmiodniowy termin do zgłoszenia sprzeciwu. W razie niewykonania tego obowiązku przez zakład zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego są nieskuteczne, a zatem dochodzi do skutku umowa o treści wyznaczonej przez ofertę. Według reguł ogólnych po złożeniu kontroferty, do zawarcia umowy niezbędne jest jej przyjęcie przez drugą stronę. W art. 811 § 2 k.c. przewiduje się jednak w tym zakresie rozwiązanie szczególne, bowiem umowa dochodzi do skutku, zgodnie z treścią dokumentu ubezpieczenia, następnego dnia po upływie wyznaczonego terminu do złożenia sprzeciwu, przy czym nie może być to termin krótszy niż siedem dni.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, że przewoźnik M. Z. zwrócił się do ubezpieczyciela za pośrednictwem brokera J. D. , z ofertą (skierowano tzw. wniosek brokerski) o dokonanie ubezpieczenia przewozów zarówno nowych, jak i używanych maszyn rolniczych i używanych (towarów w myśl §5 ust. 3 OWU) . W odpowiedzi na ofertę pracownik pozwanego (...) S.A. zapytał, czy chodzi również o przewóz towarów używanych. Broker J. D. potwierdził, iż ubezpieczający – M. Z. domaga się polisy obejmującej transport towarów zarówno nowych, jak i używanych. Po przesłaniu powyższego wyjaśnienia pracownik pozwanego przedstawił ofertę ubezpieczeniową (kontrofertę), w której jako przewożony towar ogólnie wskazano maszyny rolnicze, wyłączenia zaś opisane w ofercie ubezpieczyciela (kontrofercie) dotyczyły konkretnie tylko używanych samochodów i motocykli (nie maszyn rolniczych), następnie zawarto umowę ubezpieczenia na tych warunkach jako zgodnych z wnioskiem przewoźnika . Jednak w tej sytuacji pracownik pozwanego powinien był zwrócić uwagę brokerowi na treść § 5 ust. 3 Ogólnych Warunków Umowy, które w sposób istotny różniły się od uzgodnionych w korespondencji mailowej warunków i jednoznacznie wskazać, że ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje przewozu rzeczy używanych lub

zniszczonych także w zakresie maszyn rolniczych i budowlanych , skoro zapisów takiej treści zapisu wprost nie zawarto w treści polisy ubezpieczeniowej. Jednakże (...) nie zawiadomiło ubezpieczającego, iż dokument ubezpieczenia zawiera takie postanowienia OWU , które odbiegają na niekorzyść ubezpieczającego od treści złożonej przez niego oferty. Wobec powyższego zgodnie z przepisem art. 811 k.c. uznać należy , że zmiany dokonane na niekorzyść ubezpieczającego M. Z., nie są skuteczne, a umowa jest zawarta zgodnie z warunkami oferty, tj. ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również przewóz rzeczy używanych (maszyn rolniczych i budowlanych) , tak jak wnioskował M.Z..

Odnosząc się do drugiego zarzutu strony pozwanej, wywiedzionego również z Ogólnych Warunków Umowy (§4ust.1), a dotyczącego braku listu przewozowego, Sąd w pierwszej kolejności wskazuje, że aktualna treść przepisu art. 38 prawa przewozowego dowodzi, że wystawienie listu przewozowego nie stanowi już obowiązku i nie jest przesłanką zawarcia umowy przewozu przesyłki towarowej. Rola listu przewozowego w chwili obecnej sprowadza się przede wszystkim do możliwości dowodzenia faktu zawarcia umowy przewozu, jej treści, jak również jej wykonania (ad probationem), ale wystawienie listu przewozowego nie warunkuje w żaden sposób ważności samej umowy przewozu. Co więcej, stosownie do treści art. 780 § 1 k.c. wysyłający (nadawca) powinien wystawić list przewozowy na żądanie przewoźnika. Zatem obowiązek ten nie spoczywa na przewoźniku, ale na nadawcy. List przewozowy jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c., a więc stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Podlega ocenie tak, jak wszystkie inne dowody. Może stanowić podstawę ustaleń faktycznych i wyrokowania. Podobnie jak w wypadku innych dowodów, Sąd ocenia, czy dowód ten ze względu na jego indywidualne cechy i okoliczności obiektywne zasługuje na wiarę, czy nie. Wynikiem tej oceny jest przyznanie lub odmówienie dowodowi z dokumentu waloru wiarygodności, ze stosownymi konsekwencjami w zakresie jego znaczenia dla ustalenia podstawy faktycznej orzeczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego (uzasadnienie) z 30.6.2004 r., IV CK 474/03, OSNC 2005, Nr 6, poz. 113).

W tym miejscu należy przypomnieć , iż w aktach szkody pozwanego nadesłanych w formie płyty CD znajduje się pisemny dokument z dnia 14 grudnia 2012r., który zdaniem Sądu, spełnia warunki listu przewozowego, gdyż umieszczone zostały w tym dokumencie informacje dotyczące nadawcy przesyłki, jego podpis, określony został przewoźnik i jego placówka, podano miejsce przeznaczenia przesyłki i adres odbiorcy, a ponadto została opisana rzecz podlegająca przewozowi „przewóz kombajnu marki N. (...) 56 na trasie N. – K.”. Abstrahując od wymogów dotyczących listu przewozowego wskazać należy, iż o ile list przewozowy stanowi podstawowy sposób udokumentowania umowy przewozu, to istnieje także możliwość dostarczenia przewoźnikowi informacji niezbędnych do prawidłowego wykonania przewozu w inny sposób (o ile w przypadku danego rodzaju przewozu jest to powszechnie przyjęte). Ponieważ przepis nie zawiera żadnego wyłączenia, przyjąć należy, iż chodzi tu o każdy sposób przekazania informacji, nawet w formie ustnej. Dlatego też, nawet gdyby przyjąć, iż w przedmiotowej sprawie faktycznie nie był wystawiony list przewozowy, to zdaniem Sądu, przekazanie informacji dotyczących zawartej umowy przewozu mogło nastąpić w formie ustnej, gdyż właściciel kombajnu – powód towarzyszył przewoźnikowi podczas transportu i mógł osobiście potwierdzić informacje, które znajdują się w liście przewozowym, (na co zwracał uwagę w swoich zeznaniach świadek M.Z.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 822 k.c. w zw. z art. 811 §1k.c. w zw. z art. 6 k.c. orzekł, jak w pkt I wyroku.

Na podstawie art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na podstawie art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Odsetki ustawowe stanowią rekompensatę uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Uzasadnionym na gruncie niniejszej sprawy było przyznanie odsetek ustawowych zgodnie z żądaniem pozwu, od kwoty 10000zł od dnia 1 marca 2013r., natomiast od kwoty 76003,87zł od dnia 24 października 2015r. tj. od dnia następnego po dniu rozszerzenia powództwa w piśmie , które złożono na rozprawie w dniu 23 października 2015r. i doręczono pełnomocnika pozwanego , gdyż Sąd nie znalazł w aktach sprawy (oraz aktach szkody na płycie CD) wcześniejszego wezwania do zapłaty kwoty 76003,87zł.

Jednocześnie Sąd mając na uwadze, iż przepis art. 481 k.c. został znowelizowany ustawą z dnia 9 października 2015r. (Dz.U. 2015 poz. 1830) o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016r. - zasądził od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty odsetki ustawowe za opóźnienie.

Na rozprawie w dniu 14 lipca 2016r. pełnomocnik powoda cofnął powództwo, co do kwoty 9556zł stanowiącej 10% franszyzy redukcyjnej z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia (k. 287, czas: 00:24:23).

W pkt II Sąd umorzył postępowanie w zakresie cofniętego powództwa, co do kwoty 9556zł na podstawie art. 355§1 k.p.c. Wynika z niego, że Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W zakresie, w jakim postępowanie zostało umorzone należało uznać, że powód niniejszy spór przegrał.

O kosztach postępowania Sąd orzekł, jak w pkt III i IV wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów. Powód niniejszy proces wygrał w 90%, zaś pozwany w 10%. W związku z tym każda ze stron powinna pokryć koszty procesu w takim stosunku, w jakim utrzymała się ze swoim stanowiskiem w sprawie. Powód poniósł koszty: łączna opłata od pozwu w wysokości 4778zł obliczona zgodnie, z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014, poz. 1025), kwota 3.617zł ustalona na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013, poz. 461) oraz kwota 2000zł tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego sądowego i to łącznie dało sumę $10395zł * 90\% = 9355,50zł$. Koszty pozwanego to kwota 3.617zł ustalona na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013, poz. 490). Od kwoty 9355,50zł należało odjąć 361,70zł (w 10% pozwany wygrał) należne pozwanemu za koszty zastępstwa procesowego. Dlatego też w punkcie III sentencji wyroku zasądził Sąd na rzecz powoda kwotę 8993,80zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu.

W przedmiotowej sprawie na koszty sądowe złożyło się wynagrodzenie przyznane biegłemu sądowemu w wysokości 1941,68zł oraz kwota 330zł tytułem zwrotu kosztów podróży świadka R. D.. Łącznie wydatki opiewały na kwotę 2271,68zł. Powód tytułem zaliczki na wynagrodzenie biegłego uiścił 2000zł i koszty te zostały rozliczone w pkt III wyroku. Pozostała kwota wydatków w wysokości $271,68zł * 90\% = 244,51zł$ tymczasowo została wyłożona przez Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Gdańsku. Dlatego Sąd w punkcie IV wyroku nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Gdańsku od pozwanego, który przegrał proces w 90% - kwotę 244,51zł tytułem zwrotu części kosztów sądowych.